

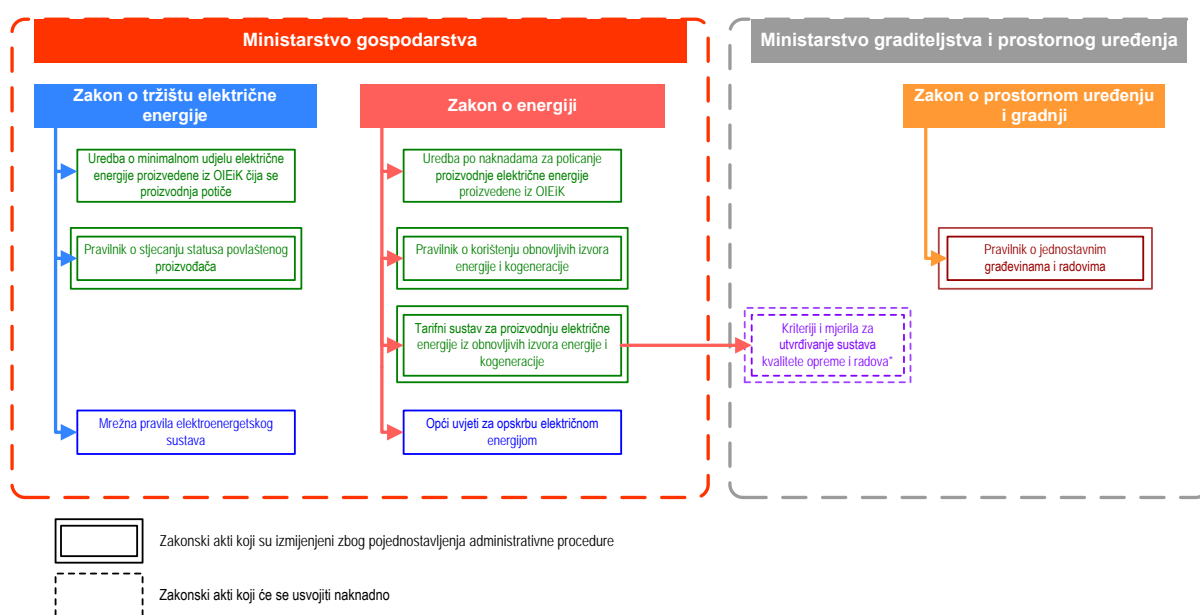
KRATKI VODIČ

kroz zakonodavni okvir i administrativnu proceduru za proizvodnju električne energije iz sunčanih elektrana koje se smatraju jednostavnim građevinama

Zakonodavni i institucionalni okvir za proizvodnju električne energije iz sunčanih elektrana koje se smatraju jednostavnim građevinama

Proces razvoja projekta i izgradnje postrojenja za proizvodnju električne energije iz sunčanih elektrana koje se smatraju jednostavnim građevinama reguliran je krovnim zakonima iz područja energetike (**Zakon o energiji** i **Zakon o tržištu električne energije**) i graditeljstva (**Zakon o prostornom uređenju i gradnji**), odnosno, provedbeno, uredbama i pravilnicima koje iz njih proizlaze.

Donošenjem novih pravilnika: **Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije** (NN 88/2012) i **Pravilnik o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije** (NN 88/2012), pojednostavljen je proces ishoda odobrenja i dozvola u postupku razvoja projekata, što se prvenstveno odnosi na postrojenja koja se smatraju jednostavnim građevinama.

Administrativna procedura stjecanja statusa povlaštenog proizvođača i prava na isplatu poticaja propisana je sljedećim podzakonskim aktima:

Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije definira grupe postrojenja ovisno o instaliranoj snazi, uvjete i mogućnosti njihovog korištenja, uređuje postupka ishoda odobrenja energetskog odobrenja te način vođenja **Registra projekata OIEKPP**. Ovim pravilnikom se utvrđuje da za postrojenja koja se smatraju jednostavnim građevinama nije potrebno ishoditi energetsko odobrenje.

Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN 63/2012) definira visine poticajnih cijena otkupa proizvedene električne energije, ovisno o grupi postrojenja te određuje uvjete pod kojima se ostvaruje pravo na poticajnu cijenu. Njime je definirana i nužnost osiguranja kvalitete usluga i radova, odnosno nužnost izgradnje sunčanih elektrana putem ovlaštenih instalatera. Do donošenja kriterija i mjerila za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova temeljem kojih se izdaje odgovarajući certifikat, ovlašteni instalater je fizička ili pravna osoba registrirana za obavljanje elektroinstalacijskih radova koja ima zaposlenog najmanje jednog ovlaštenog inženjera elektrotehnike koji ispunjava uvjete iz propisa o gradnji.

Pravilnik o stjecanju status povlaštenog proizvođača električne energije propisuje uvjete i postupke stjecanja statusa povlaštenog proizvođača te njegova prava i obveze u sustavu poticanja. Posebnim je člankom propisan postupak za jednostavne građevine, za koje se, status povlaštenosti stječe na temelju konačne potvrde o priključenju postrojenja nadležnog operatora sustava.

Opći uvjeti za opskrbu električnom energijom uređuju postupke izdavanja elektroenergetskih suglasnosti, uvjete za priključenje i korištenje mreže, međusobne odnose korisnika mreže, te uvjete mjerenja proizvedene električne energije.

Mrežna pravila elektroenergetskog sustava propisuju tehničke i druge uvjete priključka korisnika na mrežu i siguran pogon elektroenergetskog sustava.

Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima (NN 82/2012) definira jednostavne građevine i radove koje je moguće izvoditi bez ishođenja akata kojim se odobrava građenje i lokacijske dozvole. Temeljem propisanog ovima pravilnikom nije potrebno ishođenje navedenih akata za izgradnju „sustava fotonaponskih modula u svrhu proizvodnje električne energije“, odnosno sunčanih elektrana koje se smatraju jednostavnim građevinama u smislu ovog pravilnika

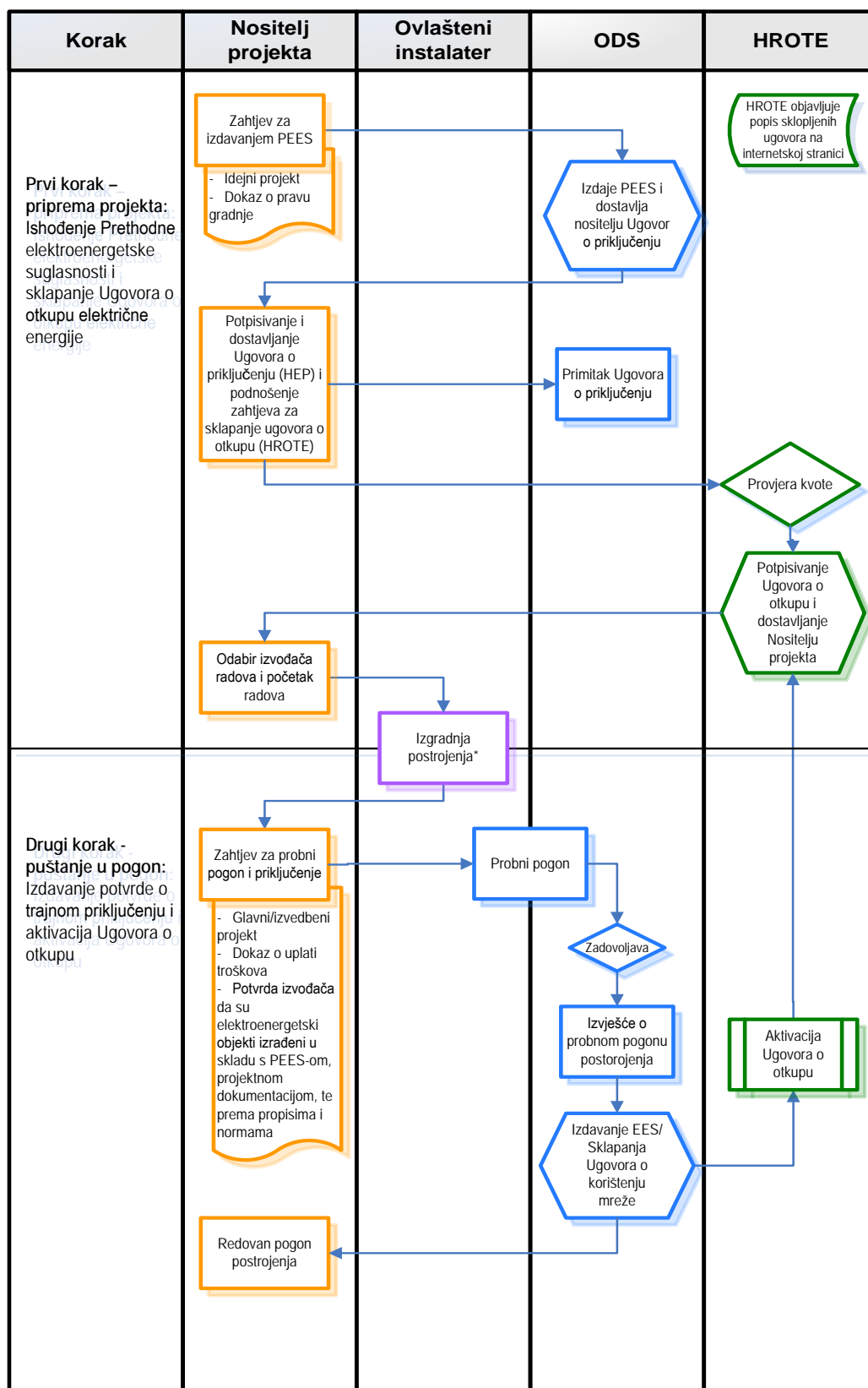
U administrativnu proceduru za jednostavne građevine uključene su sljedeće institucije:

Ministarstvo gospodarstva (MINGO) je odgovorno za uspostavljenje i vođenje Registra projekata obnovljivih izvora energije i kogeneracije (Registar OIEKPP).

Operator distribucijskog sustava (HEP-ODS d.o.o.) je nadležan za izdavanje tehno-ekonomskih uvjeta priključka postrojenja na distribucijsku elektroenergetsku mrežu definiranih u prethodnoj elektroenergetskoj suglasnosti, sklapanje ugovora o priključenju, izdavanje elektroenergetske suglasnosti, sklapanje ugovora o korištenju mreže i dostavljanje podataka o proizvodnji električne energije iz postrojenja operatoru tržišta.

Operator tržišta (HROTE) je nadležan za sklapanje ugovora o otkupu električne energije iz postrojenja s nositeljima projekta i isplatu poticaja povlaštenim proizvođačima električne energije. Ugovor o otkupu električne energije iz postrojenja sunčanih elektrana koje se smatraju jednostavnim građevinama, raskida se ukoliko se ne dostavi operatoru tržišta valjani dokaz o izgrađenosti postrojenja u roku od godine dana od dana potpisivanja ugovora

Koraci u proceduri stjecanja statusa povlaštenog proizvođača koji će biti u sustavu poticaja za jednostavne građevine

* Nositelj projekta je dužan u roku od maksimalno godine dana izgraditi postrojenje

Koraci u proceduri stjecanja statusa povlaštenog proizvođača koji će biti u sustavu poticaja za jednostavne građevine

Prvi korak: Priprema projekta

Ishođenje Prethodne elektroenergetske suglasnosti i potpisivanje Ugovora o otkupu električne energije

U svrhu podnošenja zahtjeva za ishođenje tehno-ekonomskih uvjeta priključka postrojenja na distribucijsku elektroenergetsku mrežu, nositelj projekta treba od operatora distribucijskog sustava zatražiti izdavanje prethodne elektroenergetske suglasnosti (PEES). Uz sam zahtjev potrebno je priložiti idejni projekt i dokaz o pravu gradnje. HEP-ODS d.o.o. će provjeriti da li su ispunjeni posebni uvjeti za priključak postrojenja te da li se radi o jednostavnoj građevini. U postupku izdavanja PEES-a, HEP-ODS d.o.o. s nositeljem projekta sklapa i Ugovor o priključenju, te projekt upisuje u Registar OIEKPP.

Zahtjevom za izdavanjem prethodne elektroenergetske suglasnosti nositelj projekta započinje postupak stjecanja statusa povlaštenog proizvođača.

Nositelj projekta nakon ishođenja PEES-a i Ugovora o priključenju podnosi zahtjev za sklapanje Ugovora o otkupu HROTE-u (na web stranicama HROTE-a objavljen je obrazac zahtjeva za sklapanje ugovora o otkupu električne energije iz jednostavnih građevina <http://www.hrote.hr/default.aspx?id=177>). HROTE s Nositeljem projekta sklapa Ugovor o otkupu ako nije dosegnuto ograničenje ukupno planirane snage sunčanih elektrane iz Tarifnog sustava.

Ugovor se sklapa na određeno vrijeme od 14 godina i za vrijeme njegovog trajanja HROTE će vršiti otkup električne energije po poticajnoj cijeni. Potrebno je naglasiti da ovaj ugovor stupa na snagu nakon izdavanja potvrde o trajnom priključenju elektrane na elektroenergetsku mrežu.

Drugi korak: Puštanje u pogon

Izgradnja postrojenja i aktivacija Ugovora o otkupu

Izgradnju postrojenja treba obaviti ovlašteni instalater s odgovarajućim certifikatom. Do donošenja kriterija i mjerila za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova i potpune uspostave sustava ovlašćivanja i izdavanja certifikata ovlašteni instalater je fizička ili pravna osoba registrirana za obavljanje elektroinstalacijskih radova koja ima zaposlenog najmanje jednog inženjera elektrotehnike sa položenim stručnim ispitom.

HROTE će raskinuti sklopljeni Ugovor o otkupu električne energije iz sunčane elektrane ukoliko prije primjene ugovora o otkupu Nositelj projekta ne dostavi HROTE-u dokaz da je izgradnja postrojenja izvršena od strane ovlaštenog instalatera sukladno sukladno članku 6. Tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije i kogeneracije (NN 63/12, 121/12, 144/12), odnosno:

- suglasnost Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja za fizičku ili pravnu osobu koja je obavila izgradnju postrojenja (ovlašteni instalater) za obavljanje elektroinstalacijskih radova;
- preslika uvjerenja o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova prostornog uređenja i graditeljstva za jednog inženjera elektrotehnike;

- ovjerena preslika radne knjižice i potvrda poslodavca (ovlaštenog instalatera) za barem jednog inženjera elektrotehnike s položenim stručnim ispitom da je kod poslodavca zaposlen na neodređeno vrijeme;
- završno izvješće nadzornog inženjera (ovlašteni inženjer elektrotehnike) u slučajevima kad je propisan stručni nadzor građenja sukladno propisima koji uređuju gradnju.

U slučaju sunčane elektrane koja se smatra jednostavnom građevinom dostatno je dostaviti potvrdu izvođača električnih instalacija da su elektroenergetski objekti i instalacije kupca ili proizvođača izvedeni i ispitani u skladu s prethodnom elektroenergetskom suglasnošću, projektnom dokumentacijom te prema tehničkim propisima i normama, s izričitom izjavom izvođača da se isti mogu priključiti na mrežu te propisane dokaze kvalitete.

Paralelno s izgradnjom postrojenja, HEP-ODS d.o.o. gradi priključak postrojenja na elektroenergetsku mrežu.

Nakon izgradnje postrojenja, nositelj projekta podnosi operatoru distribucijskog sustava zahtjev za pokusni rad i priključenje na elektroenergetsku mrežu. U pokusnom radu HEP-ODS d.o.o. ispituje zadovoljavanje odredbi iz PEES-a i Mrežnih pravila.

Ukoliko postrojenja zadovolji sve uvjete tijekom probnog rada, HEP-ODS d.o.o. izdaje elektroenergetsku suglasnost, odnosno potvrdu o trajnom priključenju te sklapa s nositeljem projekta Ugovor o korištenju mreže. Izdavanjem odgovarajuće potvrde o trajnom priključenju, postrojenje se pušta u redoviti pogon, te se aktivira i Ugovor o otkupu sklopljen s operatorom tržišta.

Jednostavne građevine

Postrojenja koja se smatraju jednostavnim građevinama u smislu Pravilnika o jednostavnim građevinama i radovima

Postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije, a smatraju se jednostavnim građevinama u smislu Pravilnika o jednostavnim građevinama, prvenstveno se smatraju sunčane elektrane, odnosno fotonaponski sustavi postavljeni na površinama zgrada (krovovima, fasadama...) i infrastrukturnih objekata (trafostanice, mostovi...). Ovakve sustave je moguće graditi bez ishođenja lokacijske dozvole ili akta kojim se odobrava građenje na legalno sagrađenim građevinama, uz uvjet da se ne mijenjaju bitni uvjeti građevine. Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije prepoznaje integrirane sunčane elektrane kao sunčane elektrane smještene na površinama zgrada (krovovima, sjenilima, fasadama itd.) i infrastrukturnih objekata. Integrirane sunčane elektrane ostvaruju pravo na dodatak na fiksnu visinu tarifne stavke, ovisno o instaliranoj snazi postrojenja.

Dodatno, korištenjem sustava za pripremu tople vode i/ili grijanja pomoću sunčanog kolektora na građevini, ostvaruje se pravo na još jedan dodatak na visinu tarifne stavke.

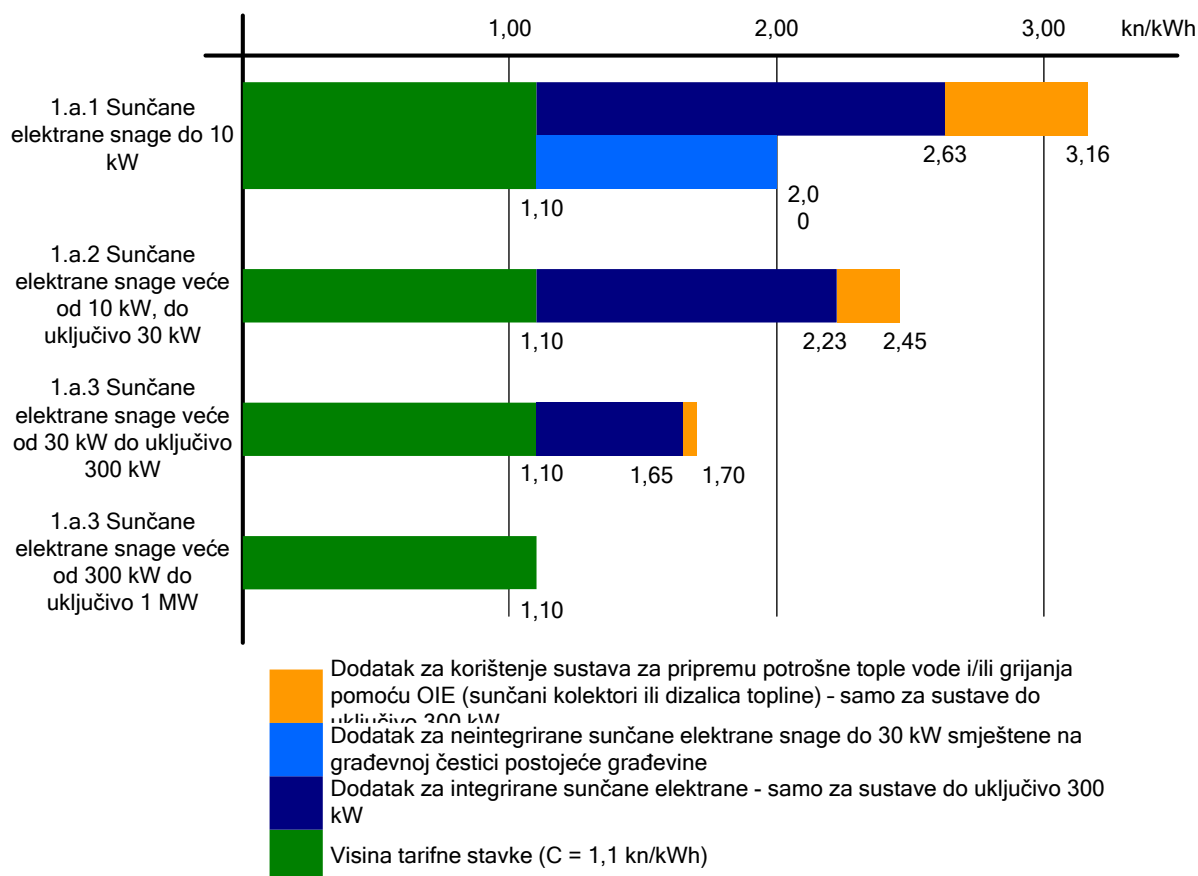

Visine tarifnih stavki u reguliranom sustavu poticanja koje se isplaćuju povlaštenom proizvođaču za proizvedenu električnu energiju iz postrojenja sunčanih elektrana koje se smatraju jednostavnim građevinama

Nositelj projekta sklapanjem Ugovora o otkupu električne energije ostvaruje pravo na poticajnu cijenu otkupa proizvedene električne energije iz sunčane elektrane. Prema mjesečnom očitavanju obračunskog mjernog mjesta HEP-ODS-a d.o.o. i dostavljenim mjernim podacima, operator tržišta isplaćuje nositelju projekta financijski iznos za isporučenu električnu energiju po poticajnoj cijeni.

Ovisno o načini postavljanja sunčane elektrane i korištenja sustava za pripremu sanitarne tople vode i/ili grijanja, postrojenje ostvaruje pravo na uvećanje tarifne stavke. Mogućnost uvećanja tarifne stavke za korištenje toplinskog sustava odnosi se na integrirane sunčane elektrane snage do uključivo 300 kW. Visina tarifne stavke se može dodatno korigirati za promjenljivi dio tarifne stavke koji može maksimalno iznositi 15% fiksnog dijela tarifne stavke odnosno za sunčane elektrane korigirane tarifne stavke, ovisno o mjerljivom doprinosu lokalnoj zajednici.

Na slici su prikazane visine tarifnih stavki za sunčane elektrane koje se smatraju jednostavnim građevinama, instalirane snage do uključivo 1 MW.

Visine tarifnih stavki:

Sunčane elektrane instalirane snage do uključivo 1 MW			Korekcija fiksne tarifne stavke za integrirane sunčane elektrane instalirane snage do uključivo 300 kW			
Grupa	Tip postrojenja	Fiksna tarifna stavka C (kn/kWh)	Korektivni koeficijent za integrirane SE k1	Korekcija fiksne tarifne stavke Ck=(C x k1)	Korektivni koeficijent za korištenje toplinskog sustava k2	Korekcija fiksne tarifne stavke Ck=(C x k1 x k2)
1.a.1.	sunčane elektrane instalirane snage do uključivo 10 kW*	1,10	2,39	2,63	1,2	3,16
1.a.2.	sunčane elektrane instalirane snage veće od 10 kW do uključivo 30 kW	1,10	2,03	2,23	1,1	2,45
1.a.3.	sunčane elektrane instalirane snage od 30 kW do 300 kW	1,10	1,50	1,65	1,03	1,70
1 a.3.	sunčane elektrane instalirane snage od 300 kW do 1 MW	1,10	-	-	-	-

* neintegrirane sunčane elektrane snage do 10 kW, instalirane na građevinskoj čestici postojeće građevine, ostvaruju pravo na korektivni koeficijent $k_3 = 1,82$, odnosno na korekciju fiksne tarifne stavke $C_k = C \times k_3 = 2,00$ kn/kWh.

Visina tarifne stavke godišnje se korigira za indeks inflacije u prethodnoj kalendarskoj godini koji objavljuje Državni zavod za statistiku, a počinje se primjenjivati u godini nakon kalendarske godine u kojoj je izgrađeno postrojenje.

Ostvarenje prava na korekcijski koeficijent k2 (korektivni koeficijent za korištenje toplinskog sustava na OIE)

Pravo na korekcijski koeficijent k2 (korektivni koeficijent za korištenje toplinskog sustava na OIE) može ostvariti Nositelj projekta koji ima sklopljen Ugovor o otkupu električne energije, s HROTE-om, iz integrirane sunčane elektrane instalirane snage do uključivo 300 kW uz uvjet postojanja i održavanja toplinskog sustava na OIE, na istoj građevnoj čestici, u svrhu zadovoljenja toplinskih potreba zgrade na kojoj se instalira integrirana sunčana elektrana.

Za ostvarenje prava na korekcijski koeficijent k2 Nositelj projekta je obavezan, u roku od 15 dana od dana primjene Ugovora o otkupu, dostaviti HROTE-u Potvrdu o omjeru instalirane snage toplinskog sustava na OIE (Pth) i instalirane snage sunčane elektrane (Pel) sukladno članku 4. stavak 4. Tarifnog sustava .

Potvrdu izdaje osoba ovlaštena za provođenje energetskih pregleda složenih tehničkih sustava (energetski certifikator).

Na Potvrdi treba navesti:

- Podatke o integriranoj sunčanoj elektrani za koju je sklopljen Ugovor o otkupu:
 - Naziv postrojenja,
 - Naziv Nositelja projekta,
 - Lokacija postrojenja (županija, grad/općina, katastarska općina, broj katastarske čestice);
- Podatke o instaliranoj snazi toplinskog sustava na OIE (Pth), instaliranoj snazi sunčane elektrane (Pel), te omjer Pth/Pel;
- Podatke o dokumentaciji za toplinski sustav na OIE temeljem koje se izdaje:
 - Projekta izrađenog od strane ovlaštenog projektanta (navesti naziv projekta, oznaku projekta, datum projekta i ime ovlaštenog projektanta),
 - Izvještaja izvođača, koji je nositelj odgovarajuće suglasnosti za obavljanje djelatnosti građenja za radove ugradnje elektro-instalacija i instalacija grijanja (navesti datum izvještaja i naziv izvođača radova),
 - Pregleda postojeće instalacije toplinskog sustava na OIE od strane energetskog certifikatora (navesti datum pregleda),
 - Završnog izvješća nadzornog inženjera, u slučajevima kad je propisan stručni nadzor građenja (navesti datum izvješća i ime nadzornog inženjera).

Uz Potvrdu potrebno je priložiti i presliku Rješenja Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja o ovlaštenju za provođenje energetskih pregleda složenih tehničkih sustava.

NAPOMENA:

Za ostvarenje prava na korekcijski faktor k2 nužna je istovremena ugradnja toplinskog sustav na OIE i sunčane elektrane, a dokumentacija za toplinski sustav na temelju koje se izdaje Potvrda treba glasiti na Nositelja projekta.

Na Potvrdi treba biti navedeno da je svrha toplinskog sustava na OIE zadovoljenje toplinskih potreba zgrade na kojoj se instalira integrirana sunčana elektrana.